

Р Е Ш Е Н И Е

Иске Юраш авылы

КАРАР

№ 172

«29»ноябрь 2019 ел.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2019-2035 елларга» Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының Иске Юраш авыл жирлеге "муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын раслау турында"

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 25 декабрэндәге 1440 номерлы «жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» карары, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының Иске Юраш авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Иске Юраш авыл жирлеге Советы

КАРАРЫ:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2019-2035 елларга» Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының Иске Юраш авыл жирлеге "муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын раслау турында"
2. Әлеге карар рәсми басылып чыгарга тиеш.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Рәисе

Р. Г. Юнусов

Алабуга муниципаль районы

Иске Юраш авыл жирлеге

Башкарма комитетынын

2019 ел 29 ноябрь № 172

Карары нигезендә кабул ителде

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЛАБУГА
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ «ИСКЕ ЮРАШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ
ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТ
ИНФРАСТРУКТУРАСЫН КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ
ПРОГРАММАСЫ**

2019

ЭЧТӨЛӨК

Паспорт 5

1 муниципаль берәмлекнең транспорт инфраструктурасының хәзерге торышына Характеристика 8

1.1 Россия Федерациясенең пространство оешмасы структурасында Россия Федерациясе субъекты положениесен анализлау, Россия Федерациясе субъектының пространство оешмасы структурасында жирлекнең торышын анализлау 8

1.2 жирлекнең социаль-икътисади характеристикасы, жирлек территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлегенә характеристикасы, шул исәптән транспорт өлкәсендәгә эшчәнлек, транспорт ихтыяжын бәяләү 10

1.3 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасы эшчәнлегенең характеристикалары һәм эш күрсәткечләре 14

1.4 жирлек юллары челтәренең характеристикалары, юл хәрәкәте параметрлары (тизлек, тыгызлык, транспорт чаралары агымнары хәрәкәтенең составы һәм интенсивлыгы, юллар хәрәкәтен йөкләү коэффициенты һәм юл хәрәкәте торышын характерлаучы башка күрсәткечләр, әйләнә-тирә мохиткә автомобиль транспортынан экологик йөкләнеш һәм икътисадый югалтулар), юллар эчтәлегенең сыйфатын бәяләү 15

1.5 жирлектәгә транспорт чаралары паркы составын һәм автомобиль йөртү дәрәжәсен анализлау, парковкалар (парковка урыннары) белән тәэмин итү 18

1.6 гомуми файдаланудагы транспорт чаралары эшенең характеристикасы, шул исәптән пассажирлар агымына анализ ясау 19

1.7 жәяүлеләр һәм велосипед хәрәкәте шартларының характеристикасы 20

1.8 йөк транспорт чаралары хәрәкәтенә Характеристика, коммуналь һәм юл хезмәтләре транспорт чаралары эшен бәяләү, әлегә транспорт чаралары өчен инфраструктура торышын бәяләү 21

1.9 юл хәрәкәте иминлегенә дәрәжәсен анализлау 21

1.10 транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын, халыкның куркынычсызлыгын һәм сәламәтлеген бәяләү 25

1.11 жирлекнең транспорт инфраструктурасын үстерү һәм урнаштыру шартлары һәм перспективалары характеристикалары 26

1.12 транспорт инфраструктурасы үсеше һәм эшчәнлеге өчен кирәкле норматив-хокукый базаны бәяләү 27

1.13 транспорт инфраструктурасын финанслауны бәяләү 28

2 муниципаль берәмлек территориясендә транспорт ихтыяжы фаразын эшләү, халыкны йөртү һәм йөк ташу күләмнәре һәм характеры үзгәрү 29

2.1 жирлекнең социаль-икътисадый һәм шәһәр төзелеше үсеше фаразы 29

2.2 жирлек территориясендә булган транспорт төрләре буенча халыкның транспорт соравын, йөк ташу күләмнәрен һәм характерын прогнозлау 31

2.3 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасы үсеше фаразы 32

2.4 жирлекнең юл челтәре үсеше фаразы 33

2.5 автомобильләштерү дәрәжәсен фаразлый, юл хәрәкәте параметрларын 35

2.6 юл хәрәкәте иминлеге күрсәткечләренендә фаразлары 36

2.7 транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын һәм халык саулығына Фараз 37

3 транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципиаль вариантлары һәм аларның транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) буенча эреләндерелгән бәяләү

4 транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү, транспорт объектларының техник-икътисадый параметрлары, чараларны (инвестицион проектларны) тормышка ашыру чираты буенча чаралар (инвестиция проектлары) исемлеге 41

4.1 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасын үстерү чаралары 41

4.2 гомуми файдаланудагы транспортны үстерү, транспорт-күчеп утыру

төөннэрен булдыру буенча чаралар 41

4.3 жиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерү чаралары, шул исәптән бердәм парковка пространствосы үсеше 43

4.4 жәяүлеләр һәм велосипед хәрәкәте инфраструктурасын үстерү чаралары 43

4.5 йөк транспорты, транспорт чаралары коммуналь һәм юл хезмәтләре өчен инфраструктураны үстерү чаралары 44

4.6 жирлек юллары челтәрен үстерү чаралары 44

5 транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларны (инвестицион проектларны) финанслау күләмнэрен һәм чыганақларын бәяләү 47

6 транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чаралар (инвестицион проектлар) нәтижәлелеген бәяләү 49

7 транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендә эшчәнлекне хокукый һәм мәгълүмати тәэмин итүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр 53

ПАСПОРТ

Иске Юраш авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы

<p>Программа Исеме</p>	<p>2019-2035 елларга Иске Юраш авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы</p>
<p>Программалар эшләү өчен нигез</p>	<ul style="list-style-type: none"> - РФ Шәһәр төзелеше кодексы, 29 декабрь 2004 ел, № 190-ФЗ; - 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»; - «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хақында " 2007 елның 8 ноябрэндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон»; - «Транспорт куркынычсызлыгы турында " 2007 елның 9 февралендәге 16-ФЗ номерлы Федераль закон»; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында " 2015 елның 25 декабрэндәге 1440 номерлы карары»; –Муниципаль берәмлекнең генераль планы-Иске Юраш авыл жирлеге.
<p>Программаның Заказчысы</p>	<p>Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Иске Юраш авыл жирлеге башкарма комитеты, 423619, Алабуга районы, Иске Юраш авылы, Мәктәп урамы, 31 нче йорт</p>
<p>Программаның максатлары һәм бурычлары</p>	<p>Программаның максаты-Иске Юраш авыл жирлегенә заманча һәм нәтижәле транспорт инфраструктурасын үстерү, хәрәкәт куркынычсызлыгы дәрәжәсен күтәрү, муниципаль</p>

	<p>берәмлек халкы өчен транспорт комплексы хезмәтләреннән файдалану мөмкинлеген һәм сыйфатын күтәрү.</p> <p>Күрсәтелгән максатларга ирешү өчен төп бурычларны хәл итәргә кирәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын үстерү һәм камилләштерү буенча чаралар оештыру; - юл хәрәкәте шартларын яхшырту чараларын оештыру; - юл хәрәкәте иминлеген арттыру буенча чаралар оештыру; - жәяүлеләр инфраструктурасын үстерү.
<p>Транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (Индикаторлары)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - гомуми файдаланудагы юлларның озынлыгы, км; - гомуми файдаланудагы реконструкцияләнгән автомобиль юлларының озынлыгы; - УДС тыгызлыгы, км/км². - төзелгән тротуарларның озынлыгы, км; - норматив таләпләргә җавап бирә торган тукталыш пунктлары өлеше.
<p>Программаны тормышка ашыру вакыты һәм этаплары</p>	<p>Программаны гамәлгә ашыру вакыты: 2019-2035 еллар.</p> <p>Программаны гамәлгә ашыру этапларга бүлекчәләрне күздә тотмый.</p>
<p>Транспорт инфраструктурасы объектларын (чаралар төркемнәре, Ярдәмче программалар, инвестицион проектларны) проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча планлаштырылган чараларны (инвестицион проектларны) эреләндерелгән тасвирлау)</p>	<p>Әлеге программада тасвирланган чаралар транспорт чараларын файдаланучыларның, жәяүлеләрнең уңайлылыгы һәм куркынычсызлыгы дәрәжәсен күтәрүгә һәм Иске Юраш авыл жирлегенең социаль-иқтисади хәлен яхшыртуга юнәлдерелгән.</p>
<p>Программаны Эшләүче</p>	<p>Иске Юраш авыл жирлеге</p>

<p>Программаны финанслау күлэмнәре һәм чыганақлары</p>	<p>2019-2035 елларда программа чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле финанс чараларының гомуми күләме 75807,455 мең сум тәшкил итәчәк, шулардан Иске Юраш авыл жирлеге бюджеты акчасы-115,0 мең сум, Татарстан Республикасы бюджеты-75692,455 мең сум, шул исәптән еллар буенча да:</p> <p>2019 елда-247,455 мең сум.;</p> <p>2020 елда-42330 мең сум.;</p> <p>2021 елда-2430 мең сум.;</p> <p>2022 елда-2430 мең сум.;</p> <p>2023 елда-2600 мең сум.;</p> <p>2024-2035 елларда-23540 мең сум.;</p> <p>Программаны финанслау өчен акчалар күләме фаразланган характерда һәм жирле үзидарәнең вәкиллекле органы тарафыннан ел саен төзәтмәләр кертелергә тиеш.</p>
--	---

1 Муниципаль берәмлекнең транспорт инфраструктурасының хәзерге торышына Характеристика

1.1 Россия Федерациясенең пространство оешмасы структурасында Россия Федерациясе субъекты положениесенә Анализ, Россия Федерациясе субъектының пространство оешмасы структурасында жирлекнең торышына анализ

Татарстан Республикасы Россия Федерациясе субъекты булып тора, Россиянең Европа өлеше үзәгендә Көнчыгыш-Европа тигезлегендә, ике елга — Идел һәм Кама кушылган урында урнашкан. Территориаль Идел буе федераль округы составына керә, ул Идел буе икътисади районына карый. Республика башкаласы-Казан шәһәре.

Татарстан Республикасы Киров, Ульяновск, Самара һәм Оренбург өлкәләре, Башкортостан Республикасы, Марий Эл Республикасы, Удмурт Республикасы һәм Чуваш Республикасы белән чиктәш. Карала торган субъектның мәйданы 67 847 км², территориянең озынлыгы – төньяктан көньякка 290 км һәм көнбатыштан көнчыгышка 460 км.

Республиканың муниципаль төзелеше кысаларында, Татарстанның административ-территориаль берәмлекләре чикләрендә 956 муниципаль берәмлек төзелгән:

- 2 шәһәр округы;
- 43 муниципаль район;
- 39 шәһәр жирлеге;
- 872 авыл жирлеге.

Алабуга районы Татарстан Республикасының төньяк-көнчыгышында административ-территориаль берәмлек һәм муниципаль берәмлек булып тора. Административ үзәк-Алабуга шәһәре Казаннан 215 км ераклыкта урнашкан.

Районның мәйданы-1362,1 км². Төнъяк-көнчыгышта Алабуга районы Удмуртия Республикасы һәм Менделеевск муниципаль районы, Көнчыгыш һәм көнъяк-көнчыгыш – Тукай муниципаль районы, Чаллы шәһәре округы, көнъякта – Тукай һәм Түбән Кама районнары, көнбатышта – Татарстан Республикасының Мамадыш районы белән чиктәш. Алабуга районы Яр Чаллы агломерациясе составына керә.

Алабуга районы составына бер шәһәр жирлеге (Алабуга шәһәре) һәм 15 авыл жирлеге керә:

- Әлмәт авыл жирлеге;
- Бехтерев авыл жирлеге;
- Олы Елово авыл жирлеге;
- Олы Качык авыл жирлеге;
- Олы Шүрнәк авыл жирлеге;
- Костенеево авыл жирлеге;
- Лекарево авыл жирлеге;
- Морт авыл жирлеге;
- Мурзиха авыл жирлеге;
- Поспелово авыл жирлеге;
- Иске Күклек авыл жирлеге;
- Иске Юраш авыл жирлеге;
- Танай авыл жирлеге;
- Татар Дәм-Дөме авыл жирлеге;
- Яковлево авыл жирлеге.

Иске Юраш авыл жирлеге – Татарстан Республикасының Алабуга районындагы муниципаль берәмлек. Административ үзәге-Иске Юраш авылы. Иске Юраш авыл жирлеге Әлмәт, Морт, Иске Күклек авыл жирлекләре һәм

Удмурт Республикасы белән чиктәш. Авыл жирлегенең статусы һәм чикләре «Алабуга муниципаль районы "муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында" 2005 елның 31 гыйнварындагы 22-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән. Авыл жирлеге составы: Иске Юраш, Сосновый Юраш.

Авыл жирлеге Татарстан Республикасының төньяк-көнчыгышында, Алабуга муниципаль районының төньяк-көнбатыш өлешендә урнашкан. Иске Юраш авыл жирлеге северда Удмурт Республикасы, көнчыгышта һәм көньякта Әлмәт авыл жирлеге, көньяк-көнбатышта Алабуга муниципаль районының Морт авыл жирлеге, көнбатышта Иске Күклек авыл жирлекләре белән чиктәш.

Иске Юраш авыл жирлегенең гомуми мәйданы 4583,6 га тәшкил итә, шул исәптән Иске Жәри авылы мәйданы – 214,9 га, Сосновый Юраш авылы – 43,1 га (картографик материал буенча).

Жирлектә балалар бакчасы, гомуми белем бирү мәктәбе, фельдшер-акушерлык пункты, авыл мәдәният йорты, китапханә, элемтә бүлеге, Саклык банкы бүлеге, «Яңа Юраш «агрофирмасы» ЯАЖ авыл хужалыгы предприятиесе бар.

1.2 Жирлекнең социаль-иқтисади характеристикасы, жирлек территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеге характеристикасы, шул исәптән транспорт өлкәсендәге эшчәнлек, транспорт ихтыяжын бәяләү

Иқтисади үсеш күрсәткечләренең берсе-халык саны. Халык санын үзгәртү муниципаль берәмлектә (МБ) тормыш дәрәжәсе, яшәү өчен территориянең жәлеп итүчәнлеге, эшчәнлек алып бару индикаторына хезмәт итә.

2019 елның 1 гыйнварына Иске Юраш авыл жирлеге муниципаль берәмлеге халкы саны статистика нигезендә 570 кеше яки Алабуга районы халкының 0,67% тәшкил иткән.

Жирлектә яшәүчеләрнең күбесе (94,2 %) Иске Юраш авылында яши. Сосновый Юраш авылында халыкның 5,8 проценты яши.

Карала торган муниципаль берәмлекнең Генераль планы нигезендә, районның 15 авыл жирлеге арасында Иске Юраш авыл жирлеге халык саны буенча 5 нче урынны алып тора, авылда балалар саны буенча (15,3%) 10 нчы урынны, пенсия яшендәге затларның чагыштырма авырлыгы буенча (25,0 %) жиденче урынны һәм хезмәткә яраклы халык өлеше буенча (59,6%) алтынчы урынны алып тора. Шуңа бәйле рәвештә, демографик йөкләнеш дәрәжәсе буенча (677) Иске Юраш авыл жирлеге районда унынчы урынны алып тора.

Муниципаль берәмлекнең соңгы 8 ел эчендә халык саны динамикасы графиката күрсәтелгән (рәсем 1).

Иске Юраш авыл жирлегенең халык саны динамикасы 1 рәсем

Соңгы 6 елда муниципаль берәмлек халкының саны тотрыклы рәвештә кимү күзәтелә, ул елына уртача 2-4% тәшкил итә.

Демографик вәзгыятьне тулысынча бәяләү өчен халык санының яш

структурасын бәяләү мөһим. 1 нче таблицада Иске Юраш авыл жирлеге халкының яшь структурасы буенча 2018 нче елгы мәгълүматлар күрсәтелде.

Дәүләт гражданлык хезмәткәрләренә хезмәттә үз-үзен тотуга куелган таләпләренә үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын тәртипкә салу буенча Татарстан Республикасы сәнәгать һәм сәүдә министрлыгының комиссиясе утырышы протоколы

Күрсәткечләр	Иске Юраш авылы	Сосновый Юраш авылы	Барлығы Иске Юраш авыл жирлеге буенча
Халык саны, барлыгы	538	32	570
Сабыйлык:	80	3	83
1 елга кадәр	4	-	4
1-6 яшь	23	1	24
7-15 яшь	46	2	48
16-17 яшь	7	-	7
Хезмәтчел	313	15	328
Хезмәткә сәләтле яшьтән өлкәнрәк	152	14	166
Халыкның гомуми үсеше	-17	-1	0
Табиғый	+3	-1	+2
Туган	5	-	5
үлгән	4	1	5
Механик	-1	-	-1
Килгән	9	-	9
Киткән	27	-	27

Демографик потенциал табиғый үсеш, миграция үсеше, халык тыгызлыгы һәм демографик йөкләнеш кебек күрсәткечләр нигезендә билгеләнә. Иске Юраш авыл жирлегенә миграция үсеше буенча югары балл, демографик йөкләнеш буенча югары балл һәм халыкның табиғый артуы һәм халык тыгызлыгы буенча уртача балл бирелде; нәтижәдә ул югары демографик потенциалы булган жирлекләр төркеменә кертелгән

Иске Юраш авыл жирлегенә икътисади системасы агросәнәгать комплексын һәм инфраструктура тармакларын үз эченә ала. Авыл жирлегенә нигезен авыл хужалыгы тәшкит итә. Иске Юраш авыл жирлегендә «Яңа Юраш «агрофирмасы " ЯАЖ эшли.

Авыл жирлеге инфраструктурасы предприятиеләре социаль хезмәт күрсәтү

учреждениеләре һәм административ-идарә оешмалары тарафыннан тәкъдим ителгән.

Жирлектә эшләп килүче предприятиеләр һәм учреждениеләр исемлеге, аларда 2019 ел башына эшләүчеләрнең санын күрсәтеп, 2 нче таблицада күрсәтелгән.

2 нче Таблица – 2019 ел башына Иске Юраш авыл жирлеге предприятиеләре һәм учреждениеләре

Исем	Эшчеләр саны	Эшләүчеләр саны (% барлык МПТ)
Иске Юраш авылы		
Житештерү предприятиеләре		
Сәнәгать житештерүе		
Авыл хужалыгы		
"Яңа Юраш" агрофирмасы " ЯАЖ"	65	
Барлығы	65	64,0
<i>Инфраструктура предприятиеләре</i>		
Мәгариф һәм тәрбия учреждениеләре		
Мәктәпкәчә белем бирү	6	
Гомуми белем бирү мәктәбе	40	
Барлығы	46	23,2
Сәламәтлек саклау объектлары		
Иске Юраш ФАПы	2	
Барлығы	2	1,0
Мәдәният һәм сәнәгать учреждениеләре		
Иске Юраш авыл мәдәният йорты	5	
Иске Юраш авыл китапханәсе	1	
Барлығы	6	3,9
Сәүдә предприятиеләре		
Район Кулланучылар Жәмгыяте Кибете	1	
Азалия " ЖЧЖ"	3	
Барлығы	4	3,0
Элемтә		
Почта	2	
Барлығы	2	1,0
Административ-эшлекле учреждениеләр		
Иске Юраш авыл жирлеге башкарма комитеты	2	
Полиция		
Саклык банкы	1	
Барлығы	3	3,4
Барысы Иске Юраш авылы буенча	203	100

«Алабуга муниципаль району Иске Юраш авыл жирлегенен социаль-икътисади үсеш дәрәжәсенен характеристикасы» муниципаль берәмлеге Паспорты мәғлүматларына караганда, Иске Юраш авыл жирлеге территориясендә, 2011 елның 1 гыйнварына булган мәғлүматларга караганда, күпләп һәм ваклап сату өлкәсендә 2 кече предприятие теркәлгән. Шулай ук жирлек территориясендә 27 шәхси эшмәкәр теркәлгән.

Икътисадый эшчәнлек төрләре буенча хезмәткәрләр санын бүлү диаграммада күрсәтелгән (рәсем 2)

Рәсем 2 - икътисадый эшчәнлек төрләре буенча хезмәткәрләр санын бүлү

Шулай итеп, Иске Юраш авыл жирлегендә житештерү өлкәсендә эшләүчеләр саны 64% тәшкил итә, хезмәт күрсәтү өлкәсендә – 32% һәм эшлекле учреждениеләрдә – 4%.

1.3 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасы эшчәнлегенен характеристикасы һәм эш күрсәткечләре

Иске Юраш авыл жирлегенен транспорт системасын үстерү жирлектә яшәүчеләрнен тормыш сыйфатын яхшырту өчен кирәкле шарт булып тора.

Автомобиль юллары челтэренен булу һәм торышы территориаль бөтенлеге һәм икътисадый киңлекнең бердәмлеге белән билгеләнә. Жәмгыятьнен социаль-икътисади ихтыяжларына юллар һәм жирле әһәмияткә ия

Инфраструктура торышы туры килмәү проблемасы икътисади кыенлыklarның һәм тискәре социаль процессларның сәбәпләреннән берсе булып тора.

Жирлекнең транспорт инфраструктурасы шәһәр яны, тышкы транспорт линияләре, корылмалары һәм жайланмалары барлыкка килә. Авыл жирлегенен транспорт инфраструктурасының төп структур элементлары булып урамнар һәм юллар челтәре, шулай ук аның белән бәйлә пассажир транспорты челтәре тора.

Иске Юраш авыл жирлегенен тышкы транспорт-икътисади элементләре башка төбәкләр белән автомобиль (шәхси һәм ижтимагый) транспорт төре белән башкарыла.

Су, тимер юл һәм һава транспорты файдаланылмый.

1.4 Жирлек юллары челтэренен характеристикалары, юл хәрәкәте параметрлары (тизлек, тыгызлык, транспорт чаралары агымнары хәрәкәте составы һәм интенсивлыгы, юллар хәрәкәте белән йөкләү коэффициенты һәм юл хәрәкәте торышын характерлаучы башка күрсәткечләр, әйләнә - тирә мохиткә автомобиль транспортыннан экологик йөкләнеш һәм икътисадый югалтулар), юлларны карап тоту сыйфатын бәяләү

Иске Юраш авыл жирлегенен транспорт системасын үстерү муниципаль берәмлек халкының тормыш сыйфатын яхшырту өчен кирәкле шарт булып тора.

Автомобиль юллары челтәренәң булу һәм торышы территориаль бөтенлеге һәм икътисады килекнең бердәмлеге белән билгеләнә. Жәмгыятьнең социаль-икътисади ихтыяжларына юллар һәм жирле әһәмияткә ия инфраструктура торышы туры килмәү проблемасы икътисади кыенлыklarның һәм тискәре социаль процессларның сәбәпләреннән берсе булып тора.

Иске Юраш авыл жирлегенәң транспорт инфраструктурасы автомобиль юллары белән тәкъдим ителгән. Алар авыл жирлеге территориясен күрше территорияләр, авыл жирлекләрендә район үзәге белән бәйлиләр, жирлекнең барлык торак пунктларының яшәшен тәмин итәләр, жирлек үсеше мөмкинлекләрен билгелиләр, алар буенча йөк һәм пассажирлар ташу гамәлгә ашырыла. Авыл жирлегенәң тотрыклы икътисади үсешенә ирешү, жирле житештерүчеләрнең конкурентлыгын арттыру һәм халыкның тормыш сыйфатын яхшырту мәсьәләләрен хәл итү автомобиль юллары челтәрен үстерү дәрәжәсенә бәйле.

Иске Юраш авыл жирлегенәң Алабуга муниципаль районының башка жирлекләре белән транспорт элементәсе хәзерге вакытта төбәк автомобиль юллары аша башкарыла.

Төбәк әһәмиятендәге " Морт-Сосновый Юраш» автоюлын көньяктан төньякка таба Иске Юраш авыл жирлеген кисеп үтә.

Иске Юраш авылы территориясе буенча уза торган жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының озынлыгы 7,29 км тәшкил итә, шулай ук 4,828 км-төбәк әһәмиятендәге юллар. Иске Юраш авыл жирлеге территориясендә Алабуга муниципаль районы составындагы автомобиль юллары исемлеге 2010 елның 1 гыйнварына «Главтатдортранс» дәүләт учреждениесе мәгълүматлары буенча 3 нче таблицада күрсәтелгән.

3 нче Таблица - Иске Юраш авыл жирлегенең гомуми кулланылыштагы автомобиль юллары Исемлеге

Юллар исеме	Озынлыгы, км	Әһәмияте
Морт-Сосновый Юраш	4,828	Региональ
Барлығы	4,828	

Юл хәрәкәте параметрларының төп характеристикалары булып тизлек, тыгызлык, транспорт чаралары агымнары хәрәкәте составы һәм интенсивлыгы, юл хәрәкәте коэффициенты һәм башка күрсәткечләр тора.

Иске Юраш авыл жирлегенең төп урамнарында транспорт агымнары тизлеге юл хәрәкәте иминлеген тәмин итүче күләмнәргә туры килә

Юл хәрәкәтендә катнашучылар ягыннан экологик йөкләнеш түбәндәге шартлар аркасында түбән диг бәяләнә:

- хәрәкәт интенсивлыгы һәм УДС йөкләве түбән әһәмияткә ия;
- гомуми агымда йөк транспорт чараларының аз өлеше;
- су басу ситуацияләренең булмавы.

Муниципаль берәмлекнең урам-юл челтәре житешсезлегенә жирлекнең урам-юл челтәре өлешендә каты катлам булмау һәм жәяүлеләр хәрәкәтен тәртипкә салу өчен кирәкле тротуарларның булмавы, шуның нәтижәсендә торак пункт урамнарында жәяүлеләр катнашында юл-транспорт һәлакәтләренең килеп чыгу ихтималы зур.

1.5 Жирлектөгө транспорт чаралары паркы составын һәм автомобильлэштерү дәрәжәсен анализлау, парковкалар (парковка урыннары белән тээмин итү)

Транспорт чараларын кую һәм тукталышлар өчен урыннар урнаштыру параметрлары буенча алынган мәгълүматны анализлау парковка киңлегенә ихтыяжны канәгатьләндерү дәрәжәсен һәм юл челтәренә йөклөнешне бәяләргә мөмкинлек бирәчәк.

Иске Юраш авылы муниципаль берәмлеге территориясендә автотранспорт саклау жирлек халкын жәлеп итү объектлары территорияләрендә дә башкарыла.

Муниципаль берәмлек территориясендә – Иске Юраш авыл жирлеге транспорт чараларының актив паркына сан ягыннан һәм сыйфатлы анализ үткәрү өчен Россия Федерациясе Федераль салым хезмәтенә (Россия Федерациясе Федераль салым хезмәте) хисаплары кулланылды. Иске Юраш авылы буенча 2016 елга транспорт саны 306 транспорт чарасы булган. Шәһәр территориясендә теркәлгән транспорт чараларының зур өлешен жиңел автомобильләр тәшкил итә, Транспорт төрләре буенча тулырак мәгълүмат диаграммада күрсәтелгән (рәсем 3).

Рәсем 3 – транспорт төрләре буенча Иске Юраш авылы жирлеге

Алынган мәғлүматларга караганда, Иске Юраш авыл жирлегендә автомобильләр саны 1000 кешегә 394 жиңел автомобиль тәшкил итә.

1.6 Гомуми файдаланудагы транспорт чаралары эшенең характеристикасы, пассажирлар агымына анализны да кертеп

Пассажир транспорты халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсенең мөһим элементы булып тора, аннан башка жәмгыятьнең нормаль эшләве мөмкин түгел. Ул халыкның житештерү, көнкүреш, мәдәни максатлар белән бәйле күчмә хәрәкәтләргә булган ихтыяжын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән.

Жирлек территориясендә гомуми файдаланудагы төп транспорт булып автобус тора. Жәмәгать транспорты маршрутлары Алабуга шәһәре автовокзалынан башлана, пассажирларны утырту һәм төшерү билгеләнгән тукталыш пунктларында гына башкарыла

Пассажирлар ташу Алабуга даими рәвештә пассажирлар ташуның муниципаль маршрутларының расланган реестры нигезендә гамәлгә ашырыла муниципаль районы башлыгы.

Тулаем алганда, гомуми файдаланудагы шәһәр пассажир транспортының гамәлдәге системасы куелган бурычларны үти. Проблемалар арасында искергән күчмә составны түбән күрсәткечләр уңайлы һәм экологик яктан куллануны билгеләп үтәргә кирәк. Тукталыш объектларының шактый өлеше гамәлдәге нормативларга туры китереп житәрлек күләмдә төзекләндерелгән

Иске Юраш авыл жирлеге территориясендә 101 нче номерлы " Алабуга – Иске Юраш»шәһәр яны муниципаль маршруты буенча маршрут йөриячәк.

1.7 Жәяүлеләр һәм велосипед хәрәкәте шартларының характеристикасы

Жәяүлеләр хәрәкәте корреспондентларның иң яхшы төре булып тора, чөнки транспорт инфраструктурасына иң аз таләпләр куя, әйләнә-тирә мохитнең пычрануы һәм уйлану белән бәйле тискәре нәтижәләргә китерми, шулай ук халыкның сәламәтлек дәрәжәсен арттыруга ярдәм итә. Әмма гражданның уңайлы һәм куркынычсыз күчүе өчен урам-юл челтәрен юл хәрәкәтен оештыруның тиешле техник чараларынан файдаланып, кирәкле жәяүлеләр элементәсе белән тәмин итәргә кирәк.

Иске Юраш муниципаль берәмлеге урамнарының һәм юлларының күп өлеше тротуарлар һәм жәяүлеләр юллары белән тәмин ителмәгән. Жирлекнең урам-юл челтәрен заманча жәяүлеләр инфраструктурасы белән жиһазландыру кайбер мәсьәләләргә хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк:

- жәяүлеләр хәрәкәтенә куркынычсызлык дәрәжәсен һәм уңайлылығын арттыру;

- жирлек торақ пунктларының жәяүлеләр өчен үтемләгән тәмин итү;

- жирлек халкының жәяү хезмәт миграцияләренә сыйфатын, ягъни хезмәт кушымталар урынына кадәр хәрәкәт итү сыйфатын арттыру;

- жирлек перифериясе белән үзәк район арасында жәяүлеләр өчен элементә булдыру;

- мәдәни-көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларының жәяүлеләр өчен үтемләгән тәмин итү;

- жирлек торақ пунктлары эчендә жәяүлеләр элементәсен арттыру;

- мәдәни мирас статусына ия булган тарихи-ландшафт комплексларын ял итү һәм туризмны үстерү максатларында жәяүлеләр маршрутлары белән тәмин итү.

Иске Юраш муниципаль берәмлегенең урам-юл челтәре тышкы электр элементәсе белән тәэмин ителмәгән.

Велосипед хәрәкәте жәяүлеләр өчен дә йөрү өстенлекләренә ия, өстәвенә, хәбәрчеләрне ерак араларга да алып барырга мөмкинлек бирә. Жирлек территориясендә велосипедта йөрү өчен махсус юллар каралмаган. Велосипедчылар хәрәкәте юл хәрәкәте кагыйдәләре таләпләренә туры китереп гомуми файдаланудагы юллар буенча гамәлгә ашырыла.

1.8 Йөк транспорт чаралары хәрәкәтенә Характеристика, коммуналь һәм юл хезмәтләре транспорт чаралары эшен бәяләү, әлеге транспорт чаралары өчен инфраструктура торышын бәяләү

Муниципаль берәмлектә йөк транспорты хәрәкәтенең төп маршрутлары региональ әһәмияттәге " Морт-Сосновый Юраш «автомобиль юлы буенча уза.

Жирлек территориясендә йөк ташу урыннарын «Яңа Юраш «агрофирмасы " ЯАЖ авыл хужалыгы предприятиесе ала.

Йөк транспорты йөкләрне житештерү урыныннан куллану урынына күчерү өчен төп транспорт төре булып тора. Торак пунктларда йөк транспорты хәрәкәтенең төп маршрутлары поселок юллары, шулай ук үзәк урамнар буйлап уза, шул рәвешле һава пычрану дәрәжәсен киметү, авыл жирлегенең юл-транспорт челтәренә йөкләнешне киметү һәм авария дәрәжәсе өчен шартлар тудырыла. Авыл жирлеге территориясендә йөк ташучы транспорт оешмалары юк.

1.9 Юл хәрәкәте иминлегенә дәрәжәсен анализлау

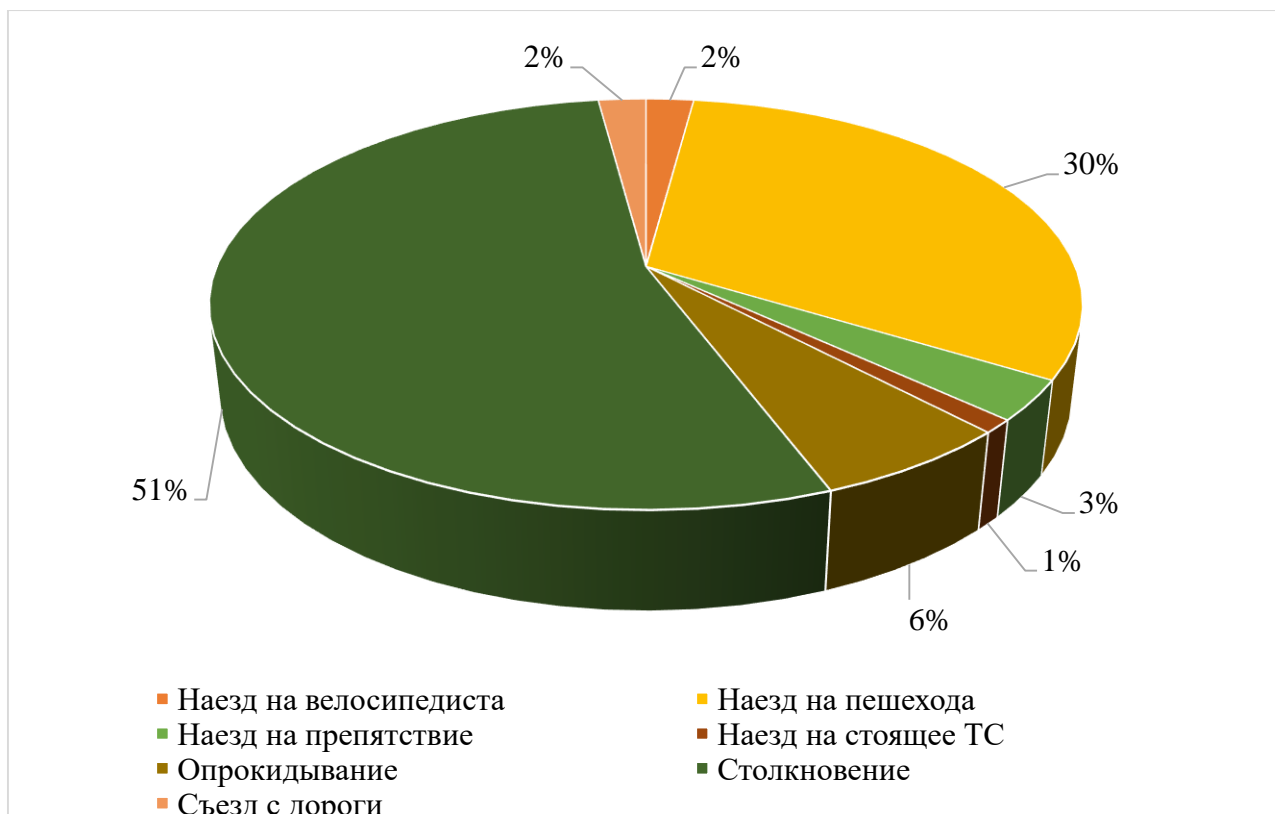
Юл-транспорт һәлакәтләре турындагы мәгълүматларны һәрьяклап анализлау юл хәрәкәте иминлеген оештыру һәм тәэмин итү буенча эшнең иң мөһим өлешләренең берсе булып тора.

Бүгенге көндә автомобиль юлларында авариялелек проблемасы транспорт чаралары паркы артуга, юл-транспорт инфраструктурасында катнашучылар ихтыяжларына туры килмәүгә һәм машина йөртүчеләр дә, жәяүлеләр дә дисциплинаның түбән булуына бәйле рәвештә аеруча кискен тора.

Хәзерге вакытта юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү, юл-транспорт һәләкәтләрен кисәтү һәм аларның авыр нәтижәләрен киметү транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерүнең актуаль мәсьәләләреннән берсе булып тора.

Авариялелек статистикасын анализлау өчен башлангыч мәгълүматлар сыйфатында РФ Юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү буенча Баш идарәсенең (ЮХИДИ) авариялелекнең рәсми статистикасы мәгълүматлары кулланылды, РФ Эчке эшләр министрлыгы тарафыннан бирелгән ачык мәгълүматлар кулланылды.

2017 елда Алабуга районында 140 үчет юл-транспорт һәләкәте булган. Әлегә юл-транспорт һәләкәте нәтижәсендә 12 кеше һәлак булган, 188 кеше яраланган. 2017 ел эчендә социаль куркыныч 100 мең кешегә 14 кеше һәлак булган. Зыян күрүчеләрнең гомуми саныннан (һәлак булган һәм яраланган) юл-транспорт һәләкәтләрендә һәлак булучыларның өлеше буларак исәпләнелә торган нәтижәләренң авырлыгы 2017 елда 6 % тәшкил итте. 2017 елда ЮТһ төрләре буенча бүлү 4 рәсемдә күрсәтелде.

Рәсем 4 – юл-транспорт һәләкәтләрен 2017 елда төрлөрә буенча бүлү

Шулай итеп, 2017 елда Алабуга районы юлларында авариялелек түбән дәрәжәдә булды, дигән нәтижә ясарга була.

Автомобиль юлларында авариялелек проблемасы аеруча зур булды юл-транспорт инфраструктурасы туры килмәү сәбәпле кискенлек Куркынычсыз юл хәрәкәтендә жәмгыять һәм дәүләт ихтыяжларына, тәмин итү системасы эшчәнлегенә нәтижәле булмавы юл хәрәкәте иминлегенә һәм катнашучыларның дисциплинасы бик түбән юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозу.

Транспорт чаралары паркын арттыру күләмен киметкәндә автомобиль юлларын төзү, реконструкцияләү һәм ремонтлау житәрлек түгел автомобиль юлларын карап тоту буенча финанслау начарлануга китерде хәрәкәт шартлары.

Торак пунктлар урамнарында һәм авыл жирлегенә автомобиль юлларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү, юл - транспорт һәләкәтләрен (юл-транспорт һәләкәтләрен) кисәтү һәм аларның авыр нәтижәләрен киметү бүгенге көндә актуаль мәсьәләләрнең берсе булып тора. Киләчәктә автомобиль юлларының канәгатьләнәрлек хәлдә булмавы, жирлек халкында шәхси

автотранспорт санын арттыру һәм юл хәрәкәтен оештыруның техник чараларының камил булмавы аркасында хәлләрнең начараюы ихтимал.

Авыр нәтижеләргә китергән юл-транспорт һәләкәтләре ясауның төп сәбәпләре юл хәрәкәте иминлеген дүүләт инспекциясе мәгълүматлары алар: хәрәкәт тизлегенең төгәл юл шартларына, исерек хәлдә автомобиль белән идарә итүгә, тизлек режимын бозуга, юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуга туры килмәве.

Авария һәм авария хәлендәге хәлләрнең начараю куркынычы булу сәбәпле юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү проблемалары озак сроклы стратегияне эшләү һәм гамәлгә ашыру, кызыксынган барлык хезмәтләрнең һәм халыкның, жирле үзидарә органнарының тырышлыкларын координацияләү таләп ителә. Барлыкка килгән проблеманың кискенлеген киметү максаты белән программа-максатчан методны куллану моңа ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

- юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә жирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләү;

- чаралар комплексын тормышка ашыру, шул исәптән профилактик характердагы, зыян күргән кешеләр белән юл-транспорт һәләкәтләре санын киметү, шулай ук юл-транспорт һәләкәтләре нәтижәсендә һәлак булучылар санын киметү буенча.

Юл-транспорт аварияләренә бәйле проблемаларны нәтижәле хәл итү һәм аның күрсәткечләрен киметүне тәмин итү өчен юл хәрәкәте иминлеген арттыру чараларын системалы рәвештә гамәлгә ашыруны дәвам итү һәм аларны финанс ресурслары белән тәмин итү зарур.

«Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында » 2014 елның 28 июнендәге 172-ФЗ номерлы Федераль закон жирле үзидарә дәрәжәсендә муниципаль берәмлекләрдә юл хәрәкәте иминлегенең тиешле дәрәжәсен тәмин итү мәсьәләләрен хәл итүнең программалы-максатчан ысулын гамәлгә ашыру инструменты буларак муниципаль программа билгели. Бәян ителгәннәрне исәпкә алып, актуальлек турында нәтижә ясарга мөмкин һәм

махсус муниципаль программа кысаларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә эшнә дәвам итү зарурилыгы нигезле.

1.10 Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты дәрәжәсен, халыкның куркынычсызлыгын һәм сәламәтлеген бәяләү

Автомобиль транспорты һәм автотранспорт комплексы инфраструктурасы әйләнә-тирә мохитне пычратуның төп чыганаclarына карый.

Һава бассейнының автотранспорт ташлары белән пычрануының төп сәбәбе-автотранспорт санының артуы, аның тузуы һәм сыйфатсыз ягулык булуы.

Эчке яну двигательләренең эшкәртелгән газлары зарарлы матдәләр һәм кушылмалар, шул исәптән канцерогеннар бар. Нефть продуктары, шиннарның тузу продуктары, тормоз накладкалары, юл катламнарына каршы кулланыла торган хлоридлар юл бие полосаларын һәм су объектларын пычраталар.

Эчке яну двигательләренең чыгару (тавыштан тыш) төп компоненты – углерод окисе (угар газ) – кеше, хайваннар өчен куркыныч, концентрациягә бәйле рәвештә, төрле дәрәжәдәге агулану тудыра. Автомобильләр һәм пычраткыч матдәләр чыгаруы ярдәмендә һавада яңа матдәләр, агрессив матдәләр барлыкка килергә мөмкин. Автомобиль юлларына якын-тирә территорияләрдә су, туфрак һәм үсемлекләр канцероген матдәләр йөртүче булып тора. Биредә яшелчә, жыләк-жимеш үстерү һәм үләннәрне терлекләргә ашату мөмкин түгел.

Автотранспортның әйләнә-тирә мохитне пычратуга тискәре йогынтысын киметү биеңча эш юнәлешләренең берсе булып альтернатив ягулыкны – сиекландырылган һәм сиекландырылган газны куллануны алга таба киңәйтү, юлларны төзекләндерү, двигательләренең эшен контрольдә тоту тора.

Һава пробаларының гомуми саныннан 50% тан артыгы автомагистральләрдә алынган пробалар тәшкил итә.

Районның автомагистральләрендә стационар күзәтү постлары юк.

1.11 жирлекнең транспорт инфраструктурасын үстерү һәм урнаштыру шартлары һәм перспективалары характеристикалары

Алабуга муниципаль районының «Иске Юраш авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү» бүлеген эшләүнең төп максаты-халык ихтияжлары нигезендә автомобиль юлларын үстерүгә, жирлек икътисадының нәтижелелеген һәм конкуренциягә сәләтен арттыруга, таләп ителә торган техник халәтне, үткәрү сәләтен, юл челтәренең куркынычсызлыгын һәм тыгызлыгын тәмин итүгә юнәлдерелгән чаралар эшләү.

Алабуга муниципаль районының һәм Иске Юраш авыл жирлегенең транспорт-коммуникация инфраструктурасын үстерү буенча төп бурычлар:

1) региональ әһәмияттәге автомобиль юлларын үстерү

Региональ юллар Татарстан Республикасы милке булып тора һәм шуңа бәйле рәвештә төп чаралар аларны саклауга, модернизацияләүгә һәм үстерүгә юнәлдерелгән.

Хәзерге вакытта юл челтәрен үстерү өлкәсендә иң мөһим бурычларның берсе булып торақларның транспорт элементларе белән тәмин итү тора пунктов, «мәгариф», «сәламәтлек», «агросәнәгать комплексын үстерү» милли проектларын гамәлгә ашыру кысаларында һ. б.

Югарыда санап үтелгән проектларны гамәлгә ашыру нигездә авыл жирендә урта һәм һөнәри белем бирү һәм медицина ярдәме алу мөмкинлеген тәмин итүгә бәйле.

2) жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын үстерү

Транспорт инфраструктурасын алга таба үстерү өчен жирле әһәмияткә ия булган юлларны реконструкцияләү, торақ пунктларга асфальт-бетон юллар төзү зарур.

Иске Юраш авыл жирлегенең планлаштырылган транспорт каркасы региональ һәм жирле әһәмияттәге автомобиль юлларынан формалаша.

Торақ пунктларның урам-юл челтәрен үстерү чаралары

Алабуга муниципаль районы Иске Юраш авыл жирлеге составына керүче

торак пункт территорияләрендә яңа торак төзелеше мәйданчыкларында урамнар һәм юллар төзүгә һәм юлларны реконструкцияләүгә юнәлдерелгән.

1.12 Транспорт инфраструктурасы эшчәнлегенә һәм үсешенә өчен кирәкле норматив-хокукый базаны бәяләү

Татарстан Республикасы Алабуга районы Иске Юраш авыл җирлегенә муниципаль берәмлегенен транспорт инфраструктурасы үсешенә һәм эшләвенә түбәндәге таләпләргә туры китереп башкарыла:

- Россия Федерациясенең шәһәр төзелешенә кодексы;
- «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегенә турында һәм Россия Федерациясенен аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында " 2007 елның 8 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон»;
- «Юл хәрәкәтенә иминлегенә турында " 1995 елның 10 декабрендәге 196-ФЗ номерлы Федераль закон»;
- РФ Хөкүмәтенен «юл хәрәкәтенә кагыйдәләренә турында " 1993 елның 23 октябрендәге 1090 номерлы карары белән»;
- Алабуга районы муниципаль берәмлегенен территорияль планлаштыру 2010 елның 21 декабрендәге 20-14/17538 номерлы схемалары;
- Иске Юраш муниципаль берәмлегенен халык депутатлары Советының 2014 елның 12 августындагы 48 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Алабуга районы Иске Юраш муниципаль берәмлегенен генераль планы.

Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының Иске Юраш авыл җирлегенә муниципаль берәмлегенен транспорт инфраструктурасы үсешенә һәм эшләү өчен кирәкле норматив-хокукый база нигездә формалаштырылган.

1.13 Транспорт инфраструктурасын финанслауны бәяләү

Татарстан Республикасы Алабуга районы Иске Юраш авыл җирлегенә

Советы тарафыннан «Иске Юраш авыл жирлегенең 2019 елга һәм 2020-2021 еллар план чорына бюджеты турында " Карар кабул ителде.

Карар кысаларында төзекләндерү кысаларында шәһәр округлары һәм жирлекләре чикләрендә автомобиль юлларын һәм инженерлык корылмаларын төзү һәм карап тоту күздә тотыла.

Финанслау чыганакалары Иске Юраш авыл жирлеге акчалары. Гамәлгә ашыру өчен еллар буенча финанслау каралган:

- 2019 ел-25,0 мең сум.
- 2020 ел-30,0 мең сум.
- 2021 ел-30,0 мең сум.
- 2022 ел – 30,0 мең сум.

2 Муниципаль берәмлек территориясендә транспорт ихтыяжы фаразын эшләү, халыкны йөртү һәм йөк ташу күләмнәре һәм характеры үзгәрү

2.1 Жирлекнең социаль-иқътисадый һәм шәһәр төзелеше үсеше фаразы

Торак төзелешенең заманча тенденцияләре түбәндәгечә: торак фондының төп күләме халыкның үз акчалары (керемнәреннән уртачадан югары булган гаиләләр) хисабына кертелә, дәүләт тарафыннан Финанслау, Нигездә, максатчан программалар кысаларында тормышка ашырыла һәм шул ук вакытта акрынлап кими бара.

Авыл жирлегенең социаль-иқътисади һәм шәһәр төзелеше үсешенең агымдагы дәрәжәсе күрсәткечләрән анализлаганда түбәндәгеләр билгеләп үтелә:

- жирлек торак пунктларының транспорт үтемлелеге
- анда яшәүчеләрнең ихтыяжларын канәгатьләндерә;
- житештерү объектлары халыкның яшәү урыны янында урнашкан, бу хәбәрчеләрнең төп төрен – хезмәт эшчәнлеген жиңеләйтә.

Иске Юраш авыл жирлегендә торак төзелешен үстерү территориаль резервлар хисабына күз алдында тотыла.

2019 елның 1 гыйнварына Иске Юраш авыл жирлегенә территориясендә 570 кеше яшәгән.

Татарстан Республикасы һәм Алабуга муниципаль районының социаль-иқътисади үсеш стратегияләре тарафыннан мөмкин булган өч сценарий карала.

Төп сценарий иқътисадның тотрыклы, планлы үсешен, район өчен уңай үсеш темпларын күздә тотта. 2015 елдан 2030 елга кадәр тулаем территориаль продукт (ВТП) үсешенең жыелган темпы уңайлы дөнья иқътисадый вәзгыяте

фонунда 1,7 тапкыр арту фаразлана. Житештерү-сәнэгать тибындагы махсус икътисадый зона үсеше хисабына предприятияләр хезмәткәрләре саны 2015 елдан 2030 елга кадәр 15% ка артачак. Халык саны да тотрыклы рәвештә үсә, 2030 елга 97,3 мең кешегә житәчәк. Халыкның торак белән тәмин ителеше уртача темплар белән арта, һәм 2030 елга әлеге күрсәткеч 1 кешегә 30,12 метр торак тәшкил итәчәк.

Туристлар район территориясенә, ел саен 5 – 6% динамик рәвештә килә, бизнес өчен районның инвестицион жәлеп итүчәнлеген арта. Районның икътисади үсеш дәрәжәсе 0,55 дән 0,81% ка кадәр булыр дип фаразлана. Тулаем алганда, үсешнең база сценарие куелган барлык бурычларны һәм Инвестицион проектларны гамәлгә ашыруны күздә тотта.

Оптимистик сценарий дөнъя икътисади хәлен яхшырту тенденцияләренә нигезләнә, Алабуга муниципаль районы икътисадының динамик үсеше белән характерлана.

Тулаем территориаль продукт югарырак темплар белән арта, 2030 елда үсеш темпы 2015 ел белән чагыштырганда 1,9 % тәшкил итәчәк. Сәнэгать, авыл хужалыгы актив үсә, торак төзелеше алып барыла. Район халкы 2030 елга 100,4 мең кешегә житә. Халыкның тормыш сыйфаты яхшыра.

Системалы рәвештә спорт белән шөгылләнүчеләр дәрәжәсе елдан - ел 3 – 4 % ка арта һәм 2030 елга 56 % ка житә. 2030 елга халыкның керемнәре 2,3 тапкырга артачак. Бюджет керемнәре арта, район инфраструктурасы яңартыла, бу туризмны үстерүгә ярдәм итә. 2030 елга туристлар агымы 3,4 тапкырга арта. "Алабуга «махсус икътисадый зонасы үзенең үсешен дәвам итә, предприятияләр һәм хезмәткәрләр саны арта, вак һәм урта производстволар үсә. ВТПда кече һәм урта бизнес өлеше 2030 елда 35 % ка житә, әмма икътисадның төп көч булып эшкәртү сәнэгатенең эре предприятияләре кала.

Инерцион сценарий районның икътисади үсеше акрын темплар белән дөнъя икътисадының тышкы факторларының сизелерлек йогынтысын күз алдында тотта. Тулаем территориаль продукт үсә, әмма шактый түбән темплар белән. Предприятияләр кыенлыклар кичерүен дәвам итә. Чит ил

чималына бәйле кайбер производстволярны ябу мөмкин. ВТПДА кече һәм урта бизнес өлеше кими. Эшсезлек дәрәжәсе югары дәрәжәдә, һәм 2020 нче елдан гына да кимү фаразлана. Районның үз-үзен тәмин итү дәрәжәсе түбән. Бюджетның үз акчалары муниципаль программаларны тулы күләмдә гамәлгә ашыруга житми. Әмма туризмны үстерү дәвам итә, туристлар агымы 2030 елга, инде барлыкка килгән тотрыклы шәһәр бренды ярдәмендә, 1,8 тапкыр артачак. Инвестиция кертемнәр күләме кими. Татарстан Республикасының гомуми күләмендә инвестицияләр өлеше якинча 5% дәрәжәсендә саклана, 2030 елга кадәр 5,7% ка кадәр, «Алабуга»ПШТ МИЗ үсеше аркасында.

Стратегик һәм территориаль планлаштыру документларында каралган транспорт инфраструктурасын үстерү чараларына өстәмәләр белән әлеге КСОДД кысаларында тормышка ашырыла торган ОДД буенча төп чаралар карала.

2.2 Жирлек территориясендә булган транспорт төрләре буенча халыкның транспорт соравын, йөк ташу күләмнәрен һәм характерын прогнозлау

Муниципаль берәмлектә чагыштырмача тотрыклы демографик һәм социаль-иқтисадый вәзгыять реаль алшартларның булмавы турында хисап чорында муниципаль берәмлек территориясендә халыкның транспорт соравын шактый үзгәртүгә, хәрәкәт күләмнәре һәм характерына нәтижә ясарга мөмкинлек бирә.

Авыл жирлегә территориясендә транспортның төп төре-автомобиль транспортында йөк ташу күләме тотрыклы.

Автомобиль транспортының Түбән булуына бәйле рәвештә, гамәлдәге инфраструктурасы хәл ителгән бурычларны үти, әмма уртача характеристикаларга ия (юл катламының Начар төзеклеге һәм торышы түбән дәрәжәдә; кайбер урамнарның машиналар йөри торган өлеше житәрлек

дәрәжәдә булмау; табигый киртәләр аша күпер корылмалары житмәү һ.б.). Генераль планың (агросәнәгать комплексын, торақ фондын, туристлык өлкәсен һәм т.д. ны үстерү) проект чараларын гамәлгә ашыру очрагында транспорт ихтыяжын арттыру фаразлана, ул вакытта үзара яңа объектларны тоташтыра торган яңа юллар төзелешенә ихтыяж барлыкка киләчәк.

2.3 Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасы үсеше фаразы

Иске Юраш авылының гамәлдәге транспорт инфраструктурасын анализлау нәтижәсендә түбәндәге проблемалар ачыкланды:

- шәһәрнең урам-юл челтәрен төзекләндерү дәрәжәсе түбән: камилләشمәгән юллар һәм урамнарның шактый өлеше, жәяүлеләр тротуарларының булмавы, оештырылган өске тукталыш булмау;

- юл катламының торышы канәгатьләндерерлек түгел: көчле тузу һәм ел саен юыну;

Фаразланган үсешне исәпкә алып, гомуми файдаланудагы шәһәр пассажир транспортының хәрәкәт составын арттыру планлаштырыла. Районнарда перспектив торақ төзелеше буенча УДС яңа участкаларын файдалануга тапшырганнан соң ГПТОП халкына хезмәт күрсәтү схемасы үзгәрүен алдан исәпкә алырга кирәк.

Транспорт системаларын үстерүнең заманча трендлары, шулай ук Алабуга шәһәре муниципаль берәмлегенең ихтыяжлары нигезендә жәяүлеләр һәм велосипед инфраструктурасының сизелерлек үсешен фаразларга мөмкин. Бу юнәлештә үсеш жәяү һәм велосипед транспорты ярдәмендә транспорт хәбәрчеләре санын арттырырга мөмкинлек бирәчәк, бу исә транспорт инфраструктурасының тискәре йогынтысын киметергә мөмкинлек бирәчәк.

2.4 Жирлек юл челтәрен үстерү фаразы

Тикшерелә торган территориянең транспорт инфраструктурасын үстерү максаты-муниципаль берәмлекнең икътисади активлығы үсеше өчен шартлар тудыру, транспорт хезмәтләре спектрын киңәйтү хисабына халыкның тормыш сыйфатын яхшырту, транспорт-логистика инфраструктурасын камилләштерү.

Иске Юраш авыл жирлегенең гамәлдәге транспорт инфраструктурасын анализлау нәтижәсендә түбәндәге проблемалар ачыкланды:

- муниципаль берәмлекнең урам-юл челтәрен төзекләндерү дәрәжәсе түбән: камилләшмәгән юллар һәм урамнарның шактый өлеше, жәяүлеләр тротуарларының булмавы, оештырылган өслек сулары булмау, яктырту булмау;

- юл катламының торышы канәгатьләндерерлек түгел: көчле тузу һәм ел саен юыну;

- автомобиль хәрәкәтен кыенлаштыра торган кайбер урамнарның машиналар йөри торган өлеше житәрлек түгел, ул урамның үткәрү сәләтен киметүгә һәм юл-транспорт һәлакәтләре килеп чыгу куркынычын киметүгә китерә;

- чокырларны һәм инешләр аша автомобиль һәм жәяүлеләр күперләр житәрлек түгел, бу урам-юл челтәренең нормаль эшләвен тәэмин итми.

Юллар эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен бюджет акчаларының хроник дефициты шартларында, аларны ремонтлауга һәм карап тотуга нәтижәле сарыф итү максатларында, яңа, тагын да экономияле материаллар һәм технологияләр эзләү һәм гамәлгә кертү бурычы сакланып кала.

Юл тармагында бүгенге вәзгыять автомобиль транспортында йөрүгә ихтияж арту, автотранспорт чаралары саны арту һәм шул ук вакытта юл челтәре үсеше, автомобиль юлларының озынлыгы һәм үткәрүчәнлек сәләте арту белән бәйле.

Үткәрелгән анализ нәтижәсендә, урам-юл челтәрен төзекләндерү дәрәжәсен күтәрү һәм автомобиль юлларын карап тоту буенча тиешле чаралар булмаганда, юл полотносының көчле тузуы һәм авыл җирлеге территориясе буенча хәбәрчеләрнең уңайлылыгын һәм тизлеген киметү фаразлана.

Муниципаль берәмлекнең Генераль планы белән каралган торак пункт территориясен торак төзелешен, туризм өлкәсен, агросәнәгать комплексын үстерү максатларында арттыру җирлекнең урам-юл челтәрен үстерү зарурлыгына китерәчәк. Гамәлдәге урам-юл юлларын үзгәртеп кору, күперләр аша чыгу урыннарын реконструкцияләү таләп ителә.

Жирлекнең юл челтәре үсеше фаразы:

Региональ әһәмияттәге автомобиль юлларын үстерү

Региональ юллар Татарстан Республикасы милке булып тора һәм шуңа бәйле рәвештә төп чаралар аларны саклауга, модернизацияләүгә һәм үстерүгә юнәлдерелгән.

2) җирле әһәмияттәге автомобиль юлларын үстерү

Транспорт инфраструктурасын алга таба үстерү өчен җирле әһәмияткә ия булган юлларны реконструкцияләү, торак пунктларга асфальт-бетон юллар төзү зарур.

Иске Юраш авыл җирлегенең планлаштырылган транспорт каркасы региональ һәм җирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан формалаша.

2.5 Автомобильләштерү дәрәжәсен, юл хәрәкәте параметрларын фаразлау

Алабуга районы торак пунктлары өчен автомобиль йөртү дәрәжәсенең фаразы «Татарстан Республикасының шәһәр төзелешен проектлаштыру буенча республика нормативлары» нда бар. Фаразланган мәгълүматлар базасында 2025 елга кадәр озак сроклы чорга Иске Юраш авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрне шәхси җиңел автомобильләр белән тәэмин итү турында фаразларга мөмкин:

- 2017 елда-394 җиңел автомобиль;

- 2025 елда-547 жиңел автомобиль.

Юл хэрэкэте параметрларын билгеләү юлда аварияләрне киметү буенча чараларны билгеләгәндә, шулай ук юл чатында юл хэрэкәтен жайга салуны камилләштерү өчен аерылгысыз өлөш булып тора. Юл хэрэкәтенең төп параметрларына түбәндәгеләр керә: хэрэкәт интенсивлыгы, Яшел сигналга килү интенсивлыгы, транспорт агымының составын китерүнең динамик коэффициенты, автомобиль чиратының кимү интервалы, хэрэкәт полосасының йөкләү коэффициенты, циклда яшел сигнал өлөшө, чират арту коэффициенты, автомобиль һәм метрларда чиратның уртача озынлыгы, автомобиль тукталышларының чагыштырма саны, туктаусыз узу коэффициенты.

Булган хәлне һәм социаль-икътисадый үсешнең килеп туган трендларын анализлау жирлектә юл хэрэкәте параметрларының шактый үзгәрүе фаразланмый, юл чөлтәрәнең тыгызлыгы сизелерлек үзгәрмәячәк, дигән нәтижә ясарга мөмкинлек бирә.

2.6 Юл хэрэкәте иминлеге күрсәткечләрәнең фаразы

Статистика нигезендә, Алабуга районында 2016 елда 2015 ел белән чагыштырганда авария хәлендәге барлык күрсәткечләр кимегән. Әмма 2017 елда 2016 елга карата барлык күрсәткечләр дә арткан.

Әмма киләчәктә Алабуга районында юл-транспорт вазгыяте һәм социаль-икътисадый өлкәдә фаразланган үзгәрешләргә бәйле рәвештә юл хэрэкәте иминлеге дәрәжәсе кимәргә мөмкин:

- автомобильләштерү дәрәжәсененң үсеше;
- миграция хезмәте хәбәрчеләре хисабына халыкның мобильлеген арттыру;
- район автомобиль юлларында транзит трафика арттыру;
- төбәк һәм федераль магистральләр аша йөк транспорт чаралары хэрэкәте интенсивлыгы үсеше;
- юл хэрэкәтендә катнашучыларның барысы да: автомобильчеләр, жәяүлеләр, велосипедчылар ягыннан юл хэрэкәте кагыйдәләрен массакуләм үтәмәү;

- район юл челтәренең озынлыгын һәм тыгызлыгын арттыру;
- автомобиль юлларының торышы канәгатьләндерерлек түгел: катламнарның нормадан тыш торышы, тамгалар булмау, кышкы эчтәлектәге житешсезлекләр;
- юл хужалыгының техник дәрәжәсе житәрлек түгел;
- юл хәрәкәтен оештыруның техник чараларының камил булмавы.

Вакыйгаларның тискәре үсешенә юл куймас өчен муниципаль берәмлекнең юл челтәрендә куркынычсызлык дәрәжәсен күтәргә юнәлдерелгән чаралар комплексын гамәлгә ашыру кирәк. Әлеге чаралар комплексы түбәндәге компонентларны үз эченә алырга тиеш:

- Алабуга районының гомуми файдаланудагы автомобиль юлларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итүнең заманча системасын булдыру;
- халык арасында, шул исәптән балигь булмаганнар арасында да, хокукый аңны күтәрү һәм куркыныч тәртипне кисәтү;
- комплекслы схемалар һәм юл хәрәкәтен оештыру проектларын эшләү һәм алар тарафыннан каралган чараларны гамәлгә ашыру исәбенә юл хәрәкәтен оештыру дәрәжәсен арттыру.

Юл-транспорт һәлакәтләре санын һәм зыян күрүчеләр санын киметүгә уңай динамиканы, шулай ук муниципаль берәмлек территориясендә авариялелек дәрәжәсен киметү буенча чаралар кабул итүне исәпкә алып, аварияләрнең төп күрсәткечләренең алга таба кимүен фаразларга мөмкин.

2.7 Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын һәм халык саулыгына фараз

Транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирәлеккә зарарлы йогынтыны киметү өлкәсендәге бурычлары булып тора:

- транспортның кеше саулыгына зарарлы йогынтысын киметү, зарарлы матдәләр чыгару һәм агызу күләмен, транспортның барлык төрләрендә калдыклар санын киметү хисабына;
- транспорт чараларының ягулыкның экологик чиста төрләренә күчүен

мотивацияләү.

Транспортның әйләнә тирә мохиткә зарарлы йогынтысын киметү һәм барлыкка килгән зыяннарны киметү өчен кирәк:

- транспортның һава һәм су тирәлегенә һәм кеше саулыгына экологик куркынычсыз транспорт чараларын куллану хисабына зарарлы йогынтысын киметү;

- альтернатив чыганаclarда (нефть булмаган чыганаclarда) эшләүче транспорт чараларын-энергетика ресурсларын куллануны стимуллаштыру.

Транспорт-юл комплексының әйләнә-тирәлеккә тискәре йогынтысын киметү өчен автотранспорт чаралары санын арттыру һәм автомобиль юлларында хәрәкәт интенсивлыгын арттыру шартларында түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру күздә тотыла:

- карап тотуның яңа ысулларын, бигрәк тә кышкы чорда, гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын эшләү һәм гамәлгә кертү, бозлавыкка каршы материалларның тискәре йогынтысын киметергә мөмкинлек бирә;

- автомобиль юлларын зарарлы йогынтылардан саклау чаралары белән төзекләндерү, шул исәптән тавыш йогынтысы дәрәжәсен киметү һәм әйләнә-тирә территорияләр пычрану өчен автомагистраль буенда ясалма һәм үсемлек барьерларын куллануны да кертеп.

Тулаем алганда, транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын һәм халыкның сәламәтлеген, барыннан да элек, экологик яктан чиста транспорт чараларын һәм транспорт инфраструктурасын төзекләндерүгә күчү хисабына киметү фаразлана.

3 Транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципиаль вариантлары һәм аларны алга таба гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган вариантны сайлап алу белән транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) буенча эреләндерелгән бәяләү

Территориаль планлаштыру документында Татарстан Республикасы һәм

Алабуга муниципаль районының социаль-икътисади үсеш стратегияләре тарафыннан социаль-икътисади үсешнең өч төп сценарие карала.

Төп сценарий икътисадның тотрыклы, планлы үсешен, район өчен уңай үсеш темпларын күздә тотта. 2015 елдан 2030 елга кадәр тулаем территориаль продукт (ВТП) үсешенең жыелган темпы уңайлы дөнья икътисадый вазгыяте фонунда 1,7 тапкыр арту фаразлана. Житештерү-сәнэгать тибындагы махсус икътисадый зона үсеше хисабына предприятияләр хезмәткәрләре саны 2015 елдан 2030 елга кадәр 15% ка артачак. Халык саны да тотрыклы үсәчәк. Житештерүчәнлек 2015 ел белән чагыштырганда 2030 елда 1,85 тапкырга артачак. Инновацион житештерү өлеше 2030 елда 5,7% тан 15% ка кадәр артачак. 2030 елга карата ВТПДА кече һәм урта бизнес өлешен 0,9% ка арттыру фаразлана, ә кече һәм урта бизнес предприятияләрендә эшләүчеләр саны 2030 елга карата барлык предприятияләр хезмәткәрләренең гомуми күләмендә 5% ка артачак. Халыкның торак белән тәмин ителеше уртача темплар белән арта, һәм 2030 елга әлеге күрсәткеч 1 кешегә 30,1 кв.м торак тәшкил итәчәк.

Ел саен 5 – 6% лы динамика белән туристлар килүе арта, бизнес өчен районның инвестицион жәлеп итүчәнлеген арта. Районның икътисади үсеш дәрәжәсе 0,55 дән 0,81% ка кадәр булып дип фаразлана. Тулаем алганда, үсешнең база сценарие куелган барлык бурычларны һәм Инвестицион проектларны гамәлгә ашыруны күздә тотта.

Оптимистик сценарий Дөнья икътисадый хәлен яхшырту тенденцияләренә нигезләнә, Алабуга шәһәре икътисадының динамик үсеше белән характерлана.

Тулаем территориаль продукт югарырак темплар белән арта, 2030 елда үсеш темпы 2015 ел белән чагыштырганда 1,9 % тәшкил итәчәк. Сәнэгать, авыл хужалыгы актив үсә, торак төзелеше алып барыла. Халыкның тормыш сыйфаты яхшыра.

Системалы рәвештә спорт белән шөгылләнүчеләр дәрәжәсе елдан - ел 3 – 4 % ка арта һәм 2030 елга 56 % ка житә. 2030 елга халыкның керемнәре 2,3 тапкырга артачак. Бюджет керемнәре арта, муниципаль берәмлек

инфраструктурасы яңартыла, бу туризмны үстерүгә ярдәм итә. 2030 елга туристлар агымы 3,4 тапкырга арта. "Алабуга «махсус икътисадый зонасы үзенен үсешен дәвам итә, предприятиеләр һәм хезмәткәрләр саны арта, вак һәм урта производстволар үсә. ВТПДА кече һәм урта бизнес өлеше 2030 елда 35 % ка житә, әмма икътисадның төп көч булып эшкәртү сәнәгатенен эре предприятиеләре кала.

Инерцион сценарий муниципаль берәмлекнен икътисади үсеш темплары түбән булган дөнья икътисадының тышкы факторларының сизелерлек йогынтысын күз алдында тотат. Тулаем территориаль продукт үсә, әмма шактый түбән темплар белән. Предприятиеләр кыенлыклар кичерүен дәвам итә. Чит ил чималына бәйлә кайбер производстволарны ябу мөмкин. ВТПДА кече һәм урта бизнес өлеше кими. Эшсезлек дәрәжәсе югары дәрәжәдә, һәм 2020 нче елдан гына да кимү фаразлана. Районның үз-үзен тәмин итү дәрәжәсе түбән. Бюджетның үз акчалары муниципаль программаларны тулы күләмдә гамәлгә ашыруга житми. Әмма туризмны үстерү дәвам итә, туристлар агымы 2030 елга, инде барлыкка килгән тотрыклы шәһәр бренды ярдәмендә, 1,8 тапкыр артачак. Инвестиция кертемнәр күләме кими. Татарстан Республикасының гомуми күләмендә инвестицияләр өлеше якынча 5 % дәрәжәсендә саклана, 2030 елга кадәр 5,7% ка кадәр, «Алабуга»ПШТ МИЗ үсеше аркасында.

4 Транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү, транспорт объектларының техник-икътисадый параметрлары, чараларны (инвестицион проектларны) тормышка ашыру чиратлылыгы буенча чаралар (инвестицион проектлар) исемлеге)

4.1 Транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасын үстерү чаралары

Тимер юл, һава һәм су транспорты буенча транспорт инфраструктурасын үстерү чаралары жирле бюджет чараларының житәрлек булмавы һәм әлеге юнәлешләрнең үсеш перспективалары булмау сәбәпле планлаштырылмый

4.2 Гомуми файдаланудагы транспортны үстерү, транспорт-күчеп утыру төеннәрен булдыру чаралары

Хәзерге вакытта гомуми файдаланудагы автомобиль пассажир транспортында халыкка хезмәт күрсәтүнең гамәлдәге системасы Иске Юраш муниципаль берәмлегендә яшәүчеләрнең транспорт хезмәтләренә булган ихтыяжын канәгатьләндерә.

Жәмәгать транспортының әйләнә-тирәлеккә тискәре йогынтысын киметү өчен автомобиль йөртү дәрәжәсен арттыру шартларында хәрәкәт составының ягулыкның альтернатив төрләренә күчүе кирәк. Хәзерге вакытта «автомобиль, тимер юл, диңгез, елга, авиация транспорты һәм махсус билгеләнештәге техника буенча аерым ярдәмче программаларга бүлү белән газ-мотор техникасын гамәлгә кертү» дәүләт программасы эшләнде, аның кысаларында экологик күрсәткечләр югары булган транспорт техникасыннан өстенлекле файдалануны икътисадый стимуллаштыру планлаштырылган.

Тикшерү күрсәткәнчә, тикшерелә торган муниципаль берәмлек

территориясендә жәмәгать транспортының бер тукталышын төзекләндерү буенча чаралар комплексы үткәрү зарур. 4 нче таблицада Иске Юраш муниципаль берәмлеге территориясендә тукталыш пункттын норматив хәлгә китерү буенча чаралар исемлеге тәкъдим ителде.

Иске Юраш муниципаль берәмлеге территориясендә тукталыш пункттын норматив хәлгә китерү буенча 4 нче Таблица.

№ п/п	Чара	Тукталыш
1	5.16 «автобус яки троллейбус тукталышлары урыны " там-гасын урнаштыру»	Иске Юраш торак пункттында тукталыш пункты
2	Тукталыш майданчыгы төзелеше	
3	Утырту майданчыгы төзү	
4	Автобус павильоны урнаштыру	
5	Тышкы электр элементә линияләрен урнаштыру	
6	Тукталыш пункты белән берләштерелгән жәяүлеләр кичү юлын оештыру	

Тукталыш пунктларын төзеклөндөрү буенча чаралар «гомуми файдаланудагы автомобиль юллары " Р 52766-2007 ГОСТ нигезендө үткөрелергә тиеш. Төзеклөндөрү элементлары. Гомуми таләпләр». Жәмәгать транспорты тукталышларын төзеклөндөрү һәм хәрәкәт составын алмаштыру буенча чаралар үткөргәндә инвалидларның юл хужалыгы объектларына (ОДМ 218.2.0007–2011) керә алуын тәмин итү чараларын проектлау буенча Методик тәкъдимнәр, шулай ук РФ Транспорт министрлығының «автомобиль транспорты һәм шәһәр жир өсте электр транспорты, автовокзаллар, автостанцияләр һәм күрсәтелә торган хезмәтләр инвалидларыннан пассажирлар өчен үтемлелекне тәмин итү тәртибен раслау турында " 2015 елның 1 декабрәндәге 347 номерлы босерыгы таләпләрен исәпкә алырга кирәк, шулай ук аларга кирәкле ярдәм күрсәтү».

4.3 Жиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерү чаралары, шул исәптән бердәм парковка пространствосын үстерү

Хәзерге вакытта Иске Юраш муниципаль берәмлеге территориясендә жиңел автомобиль транспорты өчен транспорт инфраструктурасы объектларының күп өлеше Төбәк һәм жирле әһәмияттәге юлларда урнашкан.

Жирлекнең генераль планы проекты белән юл сервисы объектларын төзү каралмаган.

Сайлап алынган проектлау варианты кысаларында жиңел автомобиль транспорты өчен инфраструктура үсешенә төп юнәлеш булып бердәм парковка пространствосы булдыру һәм нәтижәле эшләве тора. Шул ук вакытта парковка киңлегенә кытлык булырга тиеш.

Гамэлдәге парковка киңлеген бәялэгәндә Иске Юраш авылында машина кую урыннары житмәү ачыкланган. Машина кую киңлегенә ачыкланган кытлыгын бетерү максатларында бмашино-урин күләмендә ТС вакытлыча саклау өчен урыннар оештыру планлаштырыла.

4.4 Жәяүлеләр һәм велосипед хәрәкәте инфраструктурасын үстерү буенча чаралар

Иске Юраш авыл жирлеге территориясендә жәяүлеләр һәм велосипед хәрәкәте инфраструктурасын үстерү буенча чаралар жирле бюджет акчалары житмәү сәбәпле планлаштырылмый.

4.5 Йөк транспорты, Коммуналь һәм юл хезмәтләре транспорт чаралары өчен инфраструктураны үстерү чаралары

Алабуга муниципаль районының стратегик планлаштыру документлары белән Иске Юраш авыл жирлегенә агросәнәгать комплексы объектларына керү юлларын төзү рәвешендә йөк транспорты өчен инфраструктураны үстерү чаралары каралган. Каралган чаралар АПК эшчәнлегенә калдыкларын ташуның куркынычсызлыгын һәм экологик яктан куркынычсызлыгын тәмин итәчәк.

Әлеге чаралар авыл жирлеге юллары челтәрен үстерү буенча чараларның «4.6» бүлегенә кысаларында әлеге ПКРТИ тарафыннан тасвирланган.

4.6 Жирлек юллары челтәрен үстерү чаралары

- Юллар челтәрен үстерү максатларында юлларны ремонтлау һәм карап тоту буенча чаралар планлаштырыла.

- Юл хәрәкәте иминлеген арттыру максатларында бу юнәлештә юл хәрәкәтен оештыруның нәтижәләлеген арттыру буенча комплекслы чара гамәлгә ашырылырга тиеш, ул буенча чараларны үз эченә ала:

- транспорт чараларының аерым участокларда яки төрле зоналарда тиз йөрешле режимы;

- транспорт чараларының аерым территориялэргэ үтеп керүен чиклэү;
- гамэлдэге юл шартлары барлыкка килэ торган хэрэкэтке һәм куркыныч факторларын (конфликтлы хэллэрне) юк итү;
- балаларның белем бирү оешмаларына Куркынычсызлык хэрэкэте маршрутларын тээмин итү;
- юл хэрэкэте кагыйдэлэрен бозуны автомат рэвештэ фото һәм видеофиксациялэү чаралары урнаштыру.

Шулай ук юл хэрэкэтен мониторинглау системасын оештыру, транспорт агымнары детекторларын урнаштыру, ОДД буенча документлар жыю һәм саклауны оештыру, мәгълүматлар базаларын булдыру һәм алып бару принциплары, мәгълүматка керү шартлары, аны актуальләштерү вакыт-вакытының актуальлеге буенча да бурычлар хэл ителергэ тиеш.

Әлеге чараларны детальләштерү РФ Транспорт министрлыгының «Юл хэрэкэтен оештыру проектларын һәм схемаларын эзерлэү кагыйдэлэрен раслау турында " 2015 елның 17 мартындагы 43 номерлы боерыгы белән регламентланган юл хэрэкэтен оештыру проектларын һәм схемаларын эшлэү юлы белән гамэлгэ ашырыла.

Иске Юраш авыл жирлеге территориясендә автомобиль юлларын үстерү буенча чаралар Генераль план нигезендә 5 нче таблицада күрсәтелгән

5 нче Таблица–Алабуга муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы составындагы Иске Юраш авыл жирлеге территориясендә автомобиль юлларын үстерү буенча чаралар исемлеге

№ п/п	Исем	Жирлек	Финанслау чыганагы	Эш төре	Категория	Гамәлгә ашыру этаплары					
						Первая очередь			Исәп-хисап вакыты		
						2019-2020 еллар	озынлыгы, км	Суммасы, мең сум	2021-2035 еллар	озынлыгы, км	Суммасы, мең сум
Региональ әһәмияттәге чаралар											
1	Морт-Сосновый Юраш	Староюрашское		строительство	IV	+	1,9				
Жирле әһәмияттәге чаралар											
2	Иске Юраш авылында жәяүлеләр күпере ремонтты	Иске Юраш	Жирле бюджет	төзәтү	V			25,0			
3	Иске Юраш авылында жәяүлеләр күпере ремонтты	Иске Юраш	Жирле бюджет	төзәтү				30,0			
4	Янгын сүндерү өчен су алу майданчыгы төзелеше	Иске Юраш	Жирле бюджет	төзелеш							30,0

5 Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамэлгә ашыруга тәкъдим ителә торган транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларны (инвестицион проектларны) финанслау күләмнәрен һәм чыганақларын бәяләү

Конкрет объекттагы чаралар исемлеге проект-смета документларын эшкәрткәннән соң детальләштерелә. Чараларның бәясе, үткәрепгән шундый ук чараларның бәясенә нигезләнеп, яқынча билгеләнгән.

Программа чараларын тормышка ашыру Иске Юраш муниципаль берәмлеге бюджеты акчалары хисабына һәм өстәмә финанслау чыганақларын жәлеп итеп гамэлгә ашырыла. РТИ житештерү кооперативына керүче чараларны финанслауның еллык күләме Чираттагы финанс елына Иске Юраш авыл жирлеге бюджетын эшләгәндә билгеләнә.

Программа чараларын гамэлгә ашыру өчен кирәкле финанс чараларының гомуми күләме исәп-хисап чорына 75777,455 мең сум тәшкіл итә.

Программаны тормышка ашыруга чыгымнар турында мәғлүмат 6 нчы таблицада күрсәтелгән.

Таблица 6 – чараларны финанслау күлэмнөрөн һәм чыганаclarын бәяләү

№ п/п	Чараның исеме	Финанслау күлэме, мең сум.					2024-2035	Финанслау чыганагы
		2019	2020	2021	2022	2023		
<p>Максат: муниципаль берәмлек халкы өчен транспорт комплексы хезмәтләренен үтемлелеген һәм сыйфатын югары дәрәжәдә тәэмин итүче Иске Юрашское муниципаль берәмлегенен заманча, нәтижәле һәм куркынычсыз транспорт инфраструктурасын үстерү.</p>								
<p>Бурыч: транспорт хезмәте күрсәтүнен нәтижәлелеген һәм сыйфатын күтәрү</p>								
1	Морт-Сосновый Юраш " төбәк әһәмиятендәге автомобиль юлы төзелеше»	-	40000,0	-	-	-	-	Региональ бюджет
2	Иске Юраш авылында жәяүлеләр күперен ремонтлау	25,0	-	-	-	-	-	Иске Юраш авыл жирлеге бюджеты
3	Иске Юраш авылында жәяүлеләр күперен ремонты	-	30,0	-	-	-	-	Иске Юраш авыл жирлеге бюджеты
4	Янгын сүндерү өчен су алу мәйданчыгы төзелеше	-	-	30,0	-	-	-	Иске Юраш авыл жирлеге бюджеты
5	Юл йорү кагыйдәләре билгеләре ясату һәм урнаштыру	-	-	-	30,0	-	-	Иске Юраш авыл жирлеге бюджеты
6	Иске Юраш авылы Базар урамы (асфальт)	2452,455	-	-	-	-	-	Региональ бюджет
7	Иске Юраш авылы М. Жәлил урамы	-	2300,0	-	-	-	-	Региональ бюджет
8	Иске Юраш авылы М. Жәлил урамы	-	-	2400,0	-	-	-	Региональ бюджет
9	Иске Юраш авылы М. Жәлил урамы	-	-	-	2400,0	-	-	Региональ бюджет
10	Иске Юраш авылы Яшьләр урамы	-	-	-	-	2600,0	-	Региональ бюджет

11	Иске Юраш авылы Сәйдәш ур						2700,0	Регионал ь бюджет
12	Иске Юраш авылы Базар урамы						2700,0	Регионал ь бюджет
13	Иске Юраш авылы Бишбалт урамы						2000,0	Регионал ь бюджет
14	Сосновий Юраш авылы Тажи Гыйззәт урамы						2900,0	Регионал ь бюджет
15	Иске Юраш авылы М. Жәлил урамы						3120,0	Регионал ь бюджет
16	Иске Юраш авылы Тукай урамы						3120,0	Региональ бюджет
17	Иске Юраш авылы Базар урамы						3000,0	Региональ бюджет
18	Иске Юраш авылы М. Жәлил урамы						4000,0	Региональ бюджет
Барысы:		2477,455	42330,0	2430,0	2430,0	2600,0	23540, 00	-
		115,0						Иске Юраш авыл жирлеге бюджеты
		75692,455						Региональн ый бюджет
Барлығы:		75777,455						

б) Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чаралар (инвестицион проектлар) нәтижәлеләген бәяләү

Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларның (инвестиция проектларының)

нәтижелелеген бәяләү Иске Юраш муниципаль берәмлекнең транспорт инфраструктурасын үстерүнең база күрсәткечләре белән максатчан күрсәткечләр (индикаторларын) чагыштыру нигезендә башкарылды. База максатчан күрсәткечләре өчен транспорт инфраструктурасының хәзерге торышын характерлаучы күрсәткечләр кабул ителде.

Муниципаль берәмлекнең юл челтәре торышын яхшыртудан социаль-икътисадый нәтижә түбәндәгечә чагылдырыла:

- йөрү унайлылыгын һәм унайлылыгын арттыру, юллар челтәренен сыйфатын яхшырту хисабына юл-транспорт һәлакәтләре куркынычын киметү;

- уртача хәрәкәт тизлеген арттыру хисабына экономия вакыт;

- гражданнар өчен дә, муниципаль берәмлек предприятиеләре һәм оешмалары өчен дә транспорт йөртүгә киткән чыгымнарны киметү;

- даими маршрутлар буенча автомобиль транспортында пассажирлар йөрткәндә транспорт хезмәте күрсәтүнең һәркем өчен мөмкин булуын һәм сыйфатын күтәрүне тәмин итү.

Программаны тормышка ашыруның нәтижелелеген бәяләү аның хисап чорында үтәлеш нәтижеләре буенча һәм, гомумән алганда, программаны тормышка ашыру тәмамланганнан соң башкарыла. Бәяләү критерийлары булып тора: нәтижелелеге, Нәтижелелеге, финанс үтәлеше.

Нәтижелелекне программаны гамәлгә ашыру барышында ирешелгән нәтижеләр һәм аны гамәлгә ашыруга бәйле финанс чыгымнары чагыштырмасын чагылдыра. Нәтижелелек программаның максатчан күрсәткечләрәнә ирешү дәрәжәсен чагылдыра. Финанс үтәлеше программаны гамәлгә ашыру белән бәйле факттагы финанс чыгымнары һәм чираттагы финанс елына расланган ассигнованиеләр чагыштырмасын чагылдыра.

Иске Юраш муниципаль берәмлегенен ПКРТИ чараларының характеристикалары 7 нче таблицада китерелгән.

8 нче таблицада Иске Юраш муниципаль берәмлегенен транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү һәм реконструкцияләү буенча

ПКРТИ чараларын гамэлгә ашыруның нәтижелелеген бәяләү өчен төп максатчан күрсәткечләрнең әһәмияте тәкъдим ителгән.

7 нче Таблица – Иске Юраш муниципаль берәмлегенең ПКРТИ чаралары характеристикасы

№ п/п	Чараның исеме	Социаль-иқтисади нәтижә	Шәһәр төзелешен проектлау нормативларына туры килү
Максат: муниципаль берәмлек халқы өчен транспорт комплексы хезмәтләренең үтемлелеген һәм сыйфатын югары дәрәжәдә тәмин итүче Иске Юрашское муниципаль берәмлегенең заманча, нәтижәле һәм куркынычсыз транспорт инфраструктурасын үстерү.			
Бурыч: транспорт хезмәте күрсәтүнең нәтижелелеген һәм сыйфатын күтәрү			
Автомобиль транспорты			
1	Автомобиль юллары төзелеше	Халыкка хезмәт күрсәтү сыйфатын күтәрү	Ярашлылык
2	Жәмәгать транспорты тукталышларын норматив хәлгә китерү	Пассажирлар ташу хезмәтләре күрсәтүнең сыйфатын күтәрү	Ярашлылык
3	ТС вакытлыча саклау урыннарын оештыру	Мәдәният һәм мәгариф объектларының үтемлелеген арттыру	Ярашлылык

8 нче Таблица – Иске Юраш муниципаль берәмлегенең транспорт инфраструктурасы ПКРТИ чараларын гамәлгә ашыруның нәтижәлеген бәяләү өчен төп максатчан күрсәткечләрнең әһәмияте

Күрсәткеч атамасы	Үлчәү берәмлеге	Күрсәткечнең әһәмияте, шул исәптән:						
		2018 г. (базә)	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 – 2035 гг.
Пассажирлар ташу								
Жәмәгать транспорты маршрутларында тукталышлар саны норматив хәлдә	берәмлек	0	0	0	1	1	1	1
Автомобиль транспорты								
Мәдәният һәм мәгариф объектларында вакытлыча парковкалар белән тәэмин ителеш дәрәжәсенә туры килә	процент	50	70	90	100	100	100	100
Жирле һәм төбәк әһәмиятендәге автомобиль юллары төзелеше	процент	50	80	100	100	100	100	100

7 Институциональ үзгәртеп корулар, транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендә эшчәнлекне хокукый һәм мәгълүмати тәмин итүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр

Әлеге эшнең 1 бүлеген эшләү кысаларында Иске Юраш авыл җирлеге территориясендә икътисадый, сәяси, хокукый һәм социаль институтлар системасының эшләү шартларын анализлау хужалык эшчәнлегенен формаль һәм формаль булмаган шартлары хужалык итү шартларына туры килүен күрсәтте. Милек мөнәсәбәтләре гамәлдәге законнар нигезендә жайга салынган: шәхси сектор булдырылган; базар тибындагы учреждениеләр һәм оешмалар (коммерция банклары, инвестиция фондлары һәм т.д.) формалаштырылган.); халык хужалыгы белән идарә итү системасында административ рычагларны икътисади, барыннан да элек, бюджет һәм салым белән алыштыру уңышлы бара. Эшмәкәрлек һәм көндәшлек үсә, хужалык итүче субъектлар арасында ирекле килешү нигезендә яңа базар структуралары формалаша. Гамәлдәге норматив-хокукый база социаль-икътисадый сәясәтне нәтиҗәле гамәлгә ашырырга һәм шул рәвешле һәр өлкәдә дә, комплекста да муниципаль берәмлекнең динамик үсеше өчен шартлар тудырырга мөмкинлек бирә. Җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә торган сәясәт халыкның гамәлдәге хакимияткә ышаныч дәрәжәсен арттыруга, шул рәвешле инвестицион климатны яхшыртуга һәм эшмәкәрлекне активлаштыруга юнәлдерелгән.

Шулай итеп, Иске Юраш авыл җирлеге территориясендә институциональ үзгәрешләр үткәргә ихтыяж юк. Транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендә эшчәнлекне гамәлгә ашырганда үзара бәйләнеш характерын үзгәрешсез калдыру күздә тотыла.